

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันปัญหายาเสพติดได้กลายเป็นปัญหาวิกฤติสำคัญของประชาคมโลก โดยเฉพาะประเทศไทยนั้น ปัญหายาเสพติดได้ขยายตัวรวดเร็วและมีผลกระทบรุนแรงต่อความมั่นคงของประเทศชาติ ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ คุณภาพชีวิตของประชากรที่ทุกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมการแก้ไข รัฐบาลก่อนนี้ได้ตระหนักถึงผลกระทบจากปัญหา ยาเสพติด จึง ได้มีนโยบายในการดำเนินการแก้ไข ปัญหาทั้งการออกกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดย ได้ดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2546 และได้กำหนดยุทธศาสตร์ การแก้ไขปัญหา ยาเสพติดไว้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมตัวยาและผู้ค้า ยาเสพติด (Supply) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติด (Demand) และด้านการป้องกันผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติดผลจากนโยบายดังกล่าวทำให้มีข้อมูลของผู้แสดงคนที่มาคัดกรองว่าเป็นผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดจากทั่วประเทศ จำนวน 285,186 คน ในจำนวนนี้มีผู้แสดงตนเข้าสู่กระบวนการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ จำนวน 274,744 คน และจากรายงานการสำรวจครัวเรือนเพื่อประมาณการผู้เกี่ยวข้องกับสารเสพติดในภาคเหนือพบว่าจำนวนประชากรในภาคเหนือ ที่มีอายุตั้งแต่ 12 ปี ถึง 65 ปี ที่เคยลองใช้ยาเสพติดที่ผิดกฎหมายมีประมาณ 660,000 คน (คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2550 : 16) และปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มสูงขึ้นตามมา แนวโน้ม ในอนาคตยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องได้รับการแก้ไข โดยเร่งด่วน เพราะจะต้องมีผู้ติดยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นอีกหลายเท่าตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับรายได้ที่สูงมากจากการค้ายาเสพติด และสร้างความร่ำรวยให้กับผู้ค้ายาเสพติดจะเป็นมูลเหตุจูงใจให้มีการหันมาค้ายาเสพติดมากขึ้นซึ่งส่งผลให้มีผู้ติดยาเสพติดเพิ่มขึ้น กรณีประเทศไทยนั้น (Financial Action Task Force : FATF) ได้ประมาณว่าเงินกำไรจากการค้ายาเสพติดมีมูลค่าถึงประมาณปีละ 85,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จึงเป็นที่แน่นอนว่ายาเสพติดจะเป็นปัญหาที่รุนแรงที่สร้างความหายนะให้กับประชากรของชาติ และความมั่นคงของรัฐในที่สุด

รัฐบาลปัจจุบันนำโดย นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้กำหนดให้ปัญหา ยาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ” โดยยึดหลักนิติธรรมในการปราบปรามลงโทษผู้ผลิต

ผู้ค้า ผู้มีอิทธิพล และผู้ประพฤตินิยม โดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดยึดหลัก ผู้เสีย คือ ผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาให้กลับมาเป็นคนดีของสังคม พร้อมทั้งมีกลไกติดตามช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ ดำเนินการอย่างจริงจังในการป้องกันปัญหาด้วยการแสวงหาความร่วมมือเชิงรุกกับต่างประเทศในการควบคุมและสกัดกั้นยาเสพติด สารเคมี และสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติดที่ลักลอบเข้าสู่ประเทศภายใต้การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งดำเนินการป้องกันกลุ่มเสี่ยงและประชาชนทั่วไปไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ด้วยการรวมพลังทุกภาคส่วน เป็นพลังแผ่นดินในการต่อสู้กับยาเสพติดเพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลนายกรัฐมนตรี จึงได้ลงนามในคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2554 จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ - คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 154/2554 เรื่อง ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ซึ่งกำหนดนโยบายให้องค์กรที่เกี่ยวข้องทุกระดับนำไปปฏิบัติโดยกำหนดแนวทางการปฏิบัติไว้ 6 ประการ และกำหนดปัจจัยสู่ความสำเร็จ ซึ่งกำหนดให้พลังมวลชนเป็นปัจจัยสำคัญในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด และการจัดองค์กรในทุกระดับต้องชัดเจน เพื่อเป็นแกนนำรับผิดชอบในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในลักษณะของการบูรณาการ กำหนดการบริหารจัดการ โดยมีศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ เป็นองค์กรอำนวยการระดับชาติ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 155/2554 และให้มีศูนย์อำนวยการและศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดระดับพื้นที่ เป็นศูนย์กลางการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 156/2554 และนายสุทธิ นันทน์บุญมี รองผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม ได้นำนโยบายของรัฐบาลเพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยกล่าวว่า ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดมหาสารคาม (ศ.ต.ส. จังหวัดมหาสารคาม) ได้สรุปผลการดำเนินงานการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ 2554 (ระหว่างเดือนตุลาคม 2553 – เดือนกันยายน 2554) ผลสรุปได้ว่า จังหวัดมหาสารคาม สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดคดียาเสพติด จำนวน 1,732 ราย แยกเป็นยาบ้า 1,447 ราย กัญชา 141 ราย สารเสพติด 107 ราย กระท่อม 2 ราย และยาไอซ์ 5 ราย (ข้อมูลจาก ส.ปชส. มหาสารคาม)

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ให้ข้อมูลถึงปัจจัยที่ทำให้เด็กและเยาวชนหลงเข้าสู่วังวนของสิ่งเสพติดปัจจัยแรก ที่ทำให้เยาวชนมีโอกาสเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด คือ ลองเสพตามเพื่อนที่เสพยาเสพติด เพราะส่วนใหญ่กลุ่มเพื่อนใกล้ชิดจะเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลมากในการชักจูงให้เด็กและเยาวชนก้าวเข้าสู่วังวนของยาเสพติด ตั้งแต่ เป็นผู้เสพ เป็นผู้ติด และก้าวสู่การเป็นผู้ค้ายาเสพติดที่สุดปัจจัยและสาเหตุที่สอง คือ เด็กและเยาวชนมีความเครียดจากทางบ้าน เช่น

ครอบครัวที่พ่อแม่แยกทางกัน จำเป็นต้องอยู่กับคนใดคนหนึ่ง หรือ ต้องอยู่กับญาติ ๆ ซึ่งเป็นภาวะที่ขาดความอบอุ่น จึงหันไปแสวงหาสิ่งทดแทนจากกลุ่มเพื่อนหรืออาจมาจากความเข้มงวดของครอบครัวที่มีการกำหนดกรอบที่เข้มงวดย่อมแตกต่างจากการที่ออกไปอยู่นอกบ้านกับเพื่อน ๆ ที่จะทำอะไรก็ได้เด็กและเยาวชนจะเริ่มออกนอกบ้านและห่างจากพ่อแม่ ครอบครัวมากขึ้น และอาจก้าวสู่วัฏจักรของยาเสพติดปัจจัยที่ 3 คือ ปัจจัยด้านฐานะทางการเงิน เด็กและเยาวชน ที่ครอบครัวมีฐานะทางการเงินไม่ดีจึงจำเป็นต้องดิ้นรนหาเงินช่วยครอบครัว บางคนต้องออกไปทำงานนอกบ้านจึงมีโอกาสมปะกับกลุ่มมิจฉาชีพที่เข้ามาชักจูงให้ก้าวไปสู่การกระทำที่ผิดกฎหมายในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการหลอกให้ทดลองเสพ และขายยาเสพติดในที่สุดนอกจากนั้นยังมีพ่อแม่ หรือบางครอบครัวที่ยากจนแล้วหาทางออกในทางที่ผิดโดยการนำลูกหลานของตนมาช่วยในการเดินยาหรือส่งยาก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่วังวนของยาเสพติด ทั้งการเสพและการค้าและปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เด็กและเยาวชนต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด คือ การไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัว ซึ่งอาจเกิดจากหลายสาเหตุ เช่นคบเพื่อนเกเร หรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมรวมถึงการไม่ได้รับการยอมรับในสถานะความผิดปกติทางร่างกาย โดยเฉพาะในกลุ่มสาวประเภทสอง ที่ร่างกายเป็นชายแต่ใจเป็นหญิง การไม่ได้รับการยอมรับจากพ่อแม่ ญาติพี่น้อง และเพื่อนบ้าน ก็ล้วนเป็นความกดดันที่เด็กและเยาวชนจำนวนหนึ่งที่ต้องเก็บกดตั้งแต่ยังเป็นเด็ก ดังนั้นเมื่อเติบโตขึ้นเป็นเยาวชนวัยรุ่น และได้มีโอกาสพบปะกับกลุ่มเพื่อนที่มีลักษณะได้รับความกดดันคล้ายคลึงกัน ต่างมีความเข้าใจกันยอมทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้คิดเพื่อนและคล้อยตามเพื่อน หากเคราะห์ร้ายพบเพื่อนที่มีพฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย รวมถึง การ ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ก็จะถูกชักจูงเข้าไปสู่การเสพและการค้ายาเสพติดในที่สุด (วัลลดาวัลย์ เขาวิวัฒน์. 2554 : 3)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า รัฐบาลและทุกหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพยายามอย่างมากในการที่จะป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่ง ได้มีการกระทำทุกวิถีทางในการแก้ปัญหา แต่ปัญหาดังกล่าวกลับทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคามที่ถูกดำเนินคดีค้ายาเสพติดเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ปราบปรามการนี้ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติด โดยทำการวิจัยจากข้อมูลส่วนตัว เหตุส่วนบุคคล เหตุผลสภาพแวดล้อม และเงื่อนไขที่จะทำให้ผู้ค้ายาเสพติดในจังหวัดมหาสารคามสามารถเลิกการค้ายาเสพติดได้ และผลจากการวิจัยที่ได้ครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำผลการวิจัยเสนอต่อหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลทางเลือกในการแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติดในจังหวัดมหาสารคามต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะที่เป็นเหตุผลทำให้ผู้ค้ายาเสพติดสามารถเลิกค้ายาเสพติด

สมมติฐานการวิจัย

1. การใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ทั้งเหตุผลส่วนตัวและเหตุผลสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับสูง
2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ ภูมิฐานะ รายได้ส่วนตัว รายได้รวมภายในครอบครัว รายจ่ายภายในครอบครัว ลักษณะที่อยู่อาศัย ระยะเวลาการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวนครั้งที่เคยถูกจับกุมเกี่ยวกับยาเสพติด บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย ก่อนถูกจับกุม

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

1.1 ประชากร (Population) ได้แก่ ผู้ต้องขังตามพระราชบัญญัติยาเสพติดยาให้โทษที่มีพฤติกรรมค้ายาเสพติดและถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคามตามหมายศาล ในช่วงระหว่างปี 2555 จำนวน 479 คน แยกเป็นผู้ต้องขังชาย จำนวน 439 คน เป็นผู้ต้องขังหญิง จำนวน 40 คน (ข้อมูลจากฝ่ายทัณฑ์ปฏิบัติ เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม วันที่ 15 กันยายน 2555)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ผู้ต้องขังคดีตามพระราชบัญญัติยาเสพติดที่มีพฤติกรรมการค้ายาเสพติดและถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 218 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตร ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727 ; อ่างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 92)

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยด้านพื้นที่ไว้เฉพาะใน
เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยด้านเนื้อหาไว้ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) คือ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ
ใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติด ได้แก่

3.1.1 เพศ

3.1.2 ระดับการศึกษา

3.1.3 สถานภาพ

3.1.4 ภูมิลำเนาเดิม

3.1.5 อาชีพ

3.1.6 ค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว

3.1.7 ลักษณะที่อยู่อาศัย

3.1.8 บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยก่อนถูกจับกุม

3.1.9 อายุ

3.1.10 รายได้ส่วนตัว

3.1.11 รายได้รวมภายในครอบครัว

3.1.12 ระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

3.1.13 จำนวนครั้งที่เคยถูกจับกุม

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) หมายถึง การใช้เหตุผลในการ
ตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่

3.2.1 การใช้เหตุผลส่วนบุคคล

3.2.2 การใช้เหตุผลสภาพแวดล้อม

4. ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยในครั้งนี้ผู้ดำเนินการวิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเวลาไว้ที่จะเก็บ
รวบรวมข้อมูล โดยใช้เวลา 1 เดือน คือระหว่างเดือนกันยายน-มกราคม 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม หมายถึง สถานที่ซึ่งใช้ควบคุมกักขังผู้ต้องขังภายใต้สังกัดกรมราชทัณฑ์ ตั้งอยู่เลขที่ 79 หมู่ 14 ถนนแจ้งสนิท ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
2. ผู้ต้องขัง หมายถึง นักโทษเด็ดขาดคนต้องฝากขังคนฝากผู้ต้องกักกัน และผู้ต้องกักขัง ซึ่งกระทำความผิด ได้ถูกพิพากษาลงโทษจำคุกอยู่ในความควบคุมและรับผิดชอบของกรมราชทัณฑ์ ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง ผู้ต้องขังชาย และหญิงในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
3. ยาเสพติด หมายถึง ยาเสพติดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง แอมเฟตามีน (AMPHETAMINE) หรือยาบ้า
4. การค้ายาเสพติด หมายถึง การกระทำความผิดในฐานะความผิดที่เกี่ยวกับการจำหน่ายยาเสพติดหรือการครอบครองยาเสพติดเพื่อจำหน่าย
5. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติด หมายถึง สาเหตุที่นำไปสู่การใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย
 - 5.1 เพศ หมายถึง ลักษณะทางชีวภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 5.2 ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาสูงสุดของผู้ต้องขัง ที่ทำการตอบแบบสอบถาม
 - 5.3 สถานภาพ หมายถึง ฐานะหรือตำแหน่งของบุคคลซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมกำหนดขึ้นสถานภาพเป็นสิ่งเฉพาะตัวที่ทำให้เราแตกต่างจากผู้อื่น
 - 5.4 ภูมิถิ่นอาศัย หมายถึง ถิ่นที่อยู่อาศัยตามทะเบียนบ้านก่อนถูกคุมขัง
 - 5.5 อาชีพ หมายถึง อาชีพที่สุจริตก่อนถูกคุมขัง
 - 5.6 ค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมดในครอบครัวในแต่ละเดือน
 - 5.7 ลักษณะที่อยู่อาศัย หมายถึง อาคารบ้านเรือน รวมถึงตึก โรง และแพที่มนุษย์จัดสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยทั้งกลางวันและกลางคืน
 - 5.8 บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยก่อนถูกจับกุม หมายถึง สมาชิกที่อาศัยอยู่ภายในบ้านเดียวกันก่อนถูกจับกุม
 - 5.9 อายุ หมายถึง เวลาที่ดำรงชีวิตอยู่ปัจจุบัน
 - 5.10 รายได้ส่วนตัว หมายถึง รายได้ที่เกิดจากการประกอบอาชีพในขณะนั้นๆ

5.11 รายได้รวมภายในครอบครัว หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากทุกคนในครอบครัว

5.12 ระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด หมายถึง ระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ตั้งแต่ เสพ ค้ายา ก่อนถูกจับกุม

5.13 จำนวนครั้งที่เคยถูกจับกุม หมายถึง ความถี่ในการถูกจับกุมโดยตำรวจ เนื่องจากข้อหาการกระทำความผิดต่าง ๆ

6. การใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติด หมายถึง การใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดซึ่งจัดออกมาเป็น 5 ระดับ ซึ่งแบ่งเหตุผลสำหรับการตัดสินใจ ประกอบด้วย 2 เหตุผล ได้แก่ เหตุผลส่วนตัว และเหตุผลสภาพแวดล้อม

7. การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลส่วนบุคคล หมายถึง สาเหตุของแต่ละบุคคล ที่หากมีขึ้นในบุคคลใดแล้ว จะเป็นเหตุนำไปสู่การใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดซึ่งในการศึกษารุ่นนี้ ได้แก่ การไม่มีงานทำต้องการรวยเร็ว ๆ ความต้องการมีเงิน ติดการพนัน มีหนี้สิน มีฐานะยากจน อยากมีบ้าน อยากมีรถเป็นวิธีที่หาเงินได้ง่ายและค่าตอบแทนสูง ต้องการเงินซื้อยาเสพติดเพื่อเสพและค้าครั้งต่อไปรู้เท่าไม่ถึงการณ์ อยากมีอำนาจ ต้องการดูแลช่วยเหลือครอบครัวปัญหาครอบครัวแตกแยก การไม่คำนึงถึงศีลธรรม เป็นต้น

8. การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลสภาพแวดล้อม หมายถึง สาเหตุภายนอกของแต่ละบุคคล ที่หากมีขึ้นในบุคคลใดแล้ว จะเป็นเหตุนำไปสู่การใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติด ซึ่งในการศึกษารุ่นนี้ ได้แก่ ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ กฎหมายลงโทษไม่รุนแรง มีเครือข่าย และรู้ทางอยู่แล้ว ต้องการมีฐานะทางสังคม การคบเพื่อนที่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด เจ้าหน้าที่รัฐให้การสนับสนุน ทำตามคนในครอบครัว ถูกชักจูงจากผู้ใกล้ชิด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อสนเทศที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลทางเลือก ประกอบการพิจารณาหาแนวทาง ในการป้องกันและแก้ไขเกี่ยวกับปัญหา ยาเสพติดในจังหวัดมหาสารคามต่อไป